U S N E S E N Í

Zvláštní senát zřízený podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, složený z předsedy JUDr. Pavla Vrchy a soudců JUDr. Michala Mazance, JUDr. Romana Fialy, JUDr. Pavla Pavlíka, JUDr. Milady Tomkové a JUDr. Marie Žiškové, rozhodl o návrhu **Českého telekomunikačního úřadu,** se sídlem v Praze 9, Sokolovská 219 (adresa pro doručování: poštovní přihrádka 02, 225 02 Praha 025), na rozhodnutí kompetenčního sporu mezi ním a **Okresním soudem v Karlových Varech,** a dalších účastníků sporu vedeného u Okresního soudu v Karlových Varech pod sp. zn. 18 C 9/2011, o 12 000 Kč s příslušenstvím: žalobce **TALTA a. s.**, IČ 28321715, se sídlem v Brně, nám. Svobody 93/22, zastoupené JUDr. Lubomírem Minaříkem, advokátem v Olomouci, tř. Svobody 39, a žalovaného **A. H.**,

takto:

I. **P ř í s l u š n ý** vydat rozhodnutí ve věci vedené u Okresního soudu v Karlových Varech pod sp. zn. 18 C 9/2011, o zaplacení smluvní pokuty ve výši 12 000 Kč s příslušenstvím, **j e** soud.

II. Usnesení Okresního soudu v Karlových Varech ze dne 2. 2. 2011, čj. 18 C 9/2011 - 23, **s e z r u š u j e**.

O d ů v o d n ě n í :

Návrhem doručeným 22. 6. 2011 zvláštnímu senátu zřízenému podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, se Český telekomunikační úřad domáhal, aby zvláštní senát rozhodl spor o pravomoc vzniklý ve smyslu § 1 odst. 1 písm. a) zákona č. 131/2002 Sb. mezi ním a Okresním soudem v Karlových Varech ve věci žaloby vedené u tohoto soudu pod sp. zn. 18 C 9/2011 týkající se zaplacení 12 000 Kč s příslušenstvím.

Z předloženého soudního spisu vyplynuly následující skutečnosti:

Společnost UPC Česká republika, a. s., uzavřela s žalovaným 4. 9. 2006 Smlouvu o dodávce služeb UPC Direct, na jejímž základě zapůjčila žalovanému digitální satelitní přijímač a přístupovou kartu UPC Direct. Nedílnou součástí této smlouvy byly smluvní podmínky a ceník služeb. Žalovaný neplnil povinnosti stanovené smlouvou, poskytování služeb proto bylo 3. 4. 2007 ukončeno a žalovanému vznikla povinnost vrátit do sedmi dnů od ukončení platnosti smlouvy zapůjčené zařízení. Protože tak žalovaný neučinil a

zapůjčené zařízení v této lhůtě nevrátil, vznikl společnosti UPC Česká republika, a. s., nárok na smluvní pokutu ve výši 12 000 Kč dle čl. 3 smluvních podmínek, kterou žalovaný také neuhradil.

Na základě smlouvy o postoupení pohledávek ze dne 14. 4. 2010 postoupila společnost UPC Česká republika, a. s., pohledávku vůči žalované společnosti Awen a. s. Ta postoupila pohledávku společnosti Victus Praga a. s., která následně postoupila pohledávku žalobci.

Žalobce podal proti žalovanému 13. 1. 2011 u Okresního soudu v Karlových Varech návrh na vydání platebního rozkazu, ve kterém žádal, aby soud uložil žalovanému zaplatit 12 000 Kč s příslušenstvím a dále nahradit žalobci náklady soudního řízení.

Okresní soud v Karlových Varech usnesením ze dne 2. 2. 2011, čj. 18 C 9/2011 - 23, řízení o žalobě zastavil s tím, že po právní moci usnesení bude věc postoupena Českému telekomunikačnímu úřadu. V odůvodnění uvedl, že podle § 129 odst. 1 zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (dále jen „zákon o elektronických komunikacích"), rozhoduje spory mezi osobou vykonávající komunikační činnost (§ 7) na straně jedné, a účastníkem, popř. uživatelem na straně druhé, Český telekomunikační úřad. Podle okresního soudu si účastníci sjednali smlouvu o poskytování veřejně dostupných služeb elektronických komunikací a také smluvní pokutu pro případ nesplnění povinnosti žalovaného. Žalobce smlouvu ukončil pro porušení povinnosti žalovaného platit za sjednané služby řádně a včas. Smluvní pokuta zajišťuje povinnost žalovaného využívat služby elektronických komunikací za sjednanou cenu a na sjednanou dobu. Pokud žalovaný své povinnosti poruší, může se žalobce domáhat plnění této povinnosti podle § 129 odst. 1 zákona o elektronických komunikacích. Okresní soud s odkazem na rozhodnutí zvláštního senátu sp. zn. Konf 27/2008 uzavřel, že předmětná smluvní pokuta je spojena s porušením povinnosti, o které přísluší rozhodnout správnímu orgánu; Český telekomunikační úřad je proto příslušný rozhodnout o předmětném nároku.

Český telekomunikační úřad (dále jen „navrhovatel") poté podal návrh zvláštnímu senátu na rozhodnutí záporného kompetenčního sporu. Domnívá se, že je oprávněn rozhodovat ve věcech elektronických komunikací pouze spory o otázkách souvisejících se samotným poskytováním služeb elektronických komunikací, eventuálně o ujednáních na ně úzce navazujících. Ujednání o povinnosti zaplatit smluvní pokutu za nevrácení zapůjčeného zařízení přitom takovým ujednáním není. Jde o soukromoprávní vztah mezi žalobcem a žalovaným vyplývající ze smlouvy o výpůjčce, k rozhodnutí této věci je proto příslušný soud. Dále zdůraznil, že tento názor již zvláštní senát vyslovil v usnesení ze dne 27. 10. 2009, sp. zn. Konf 100/2009.

Při rozhodování o tom, kdo je příslušný k rozhodování o žalobě na zaplacení 12 000 Kč s příslušenstvím, se zvláštní senát řídil následující úvahou:

Zvláštní senát se nejprve zabýval otázkou postoupení pohledávky a jeho vlivu na určení pravomoci k rozhodování sporu. Zvláštní senát v obdobné věci v usnesení ze dne

14. 9. 2009, čj. Konf 38/2009 - 12, vyslovil, že *„text § 129 odst. 1 zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích, který zakládá příslušnost správního orgánu k rozhodování některých soukromoprávních sporů, ve slovech: Úřad rozhoduje spory mezi osobou vykonávající komunikační činnost (§ 7) na straně jedné, a účastníkem ... je třeba vyložit tak, že tu zákon myslí na „spory vzniklé mezi“, nikoli „spory existující mezi“. Pro určení věcné příslušnosti správního úřadu k rozhodnutí sporu není proto určující, že pohledávka telefonního operátora za telefonním účastníkem byla po svém vzniku postoupena třetí osobě, která telekomunikační činnost nevykonává. I spor z pohledávky takto postoupené je proto věcně příslušný rozhodnout správní orgán, tedy Český telekomunikační úřad“.*

Zvláštní senát také rozhoduje o kompetenčním sporu podle skutkového a právního stavu ke dni svého rozhodnutí (srov. č. 485/2005 Sb. NSS). Po vydání výše uvedeného usnesení došlo k novelizaci zákona o elektronických komunikacích. Zákonem č. 153/2010 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, byl doplněn § 129 zákona o elektronických komunikacích tak, že *„Úřad rovněž rozhoduje spory v případech, kdy na straně osoby vykonávající komunikační činnost (§ 7) nebo účastníka, popřípadě uživatele, došlo ke změně na jinou osobu, zejména z důvodu postoupení pohledávky, převzetí dluhu, přistoupení k závazku“*. V současné době proto tato otázka již není sporná.

Zvláštní senát se dále zabýval otázkou smluvní pokuty. Smluvní pokuta je soukromoprávním institutem, jde o způsob zajištění závazku, jehož účelem je zpravidla peněžitá transakce za porušení nebo nesplnění smluvní povinnosti (§ 544 odst. 1 občanského zákoníku). Při posuzování pravomoci k rozhodování sporů na úseku elektronických komunikací, jejichž předmětem je právě nárok na smluvní pokutu, je nutné se zabývat povinností, která byla porušena. Vztah mezi porušenou povinností a nárokem na smluvní pokutu je totiž vztahem mezi příčinou a následkem, nelze je tedy posuzovat odděleně. Porušení povinnosti je základní podmínkou pro stanovení, zda existuje nárok na smluvní pokutu. O smluvní pokutě bude tedy rozhodovat ten orgán, který je příslušný k rozhodování sporů o porušení povinnosti, na jejímž základě vznikl nárok na smluvní pokutu.

Zákon o elektronických komunikacích rozdělil působnost ve vykonávání státní správy v oblasti elektronických komunikací mezi ministerstvo a Český telekomunikační úřad (§ 3 a § 105 a násl. zákona o elektronických komunikacích). Podle § 108 odst. 1 písm. g) tohoto zákona rozhoduje ve sporech, stanoví-li tak tento zákon, Český telekomunikační úřad. Podle § 129 odst. 1 věta prvá zákona rozhoduje Český telekomunikační úřad spory mezi osobou vykonávající komunikační činnost (§ 7) na straně jedné, a účastníkem, popřípadě uživatelem na straně druhé, na základě návrhu kterékoliv ze stran sporu, pokud se spor týká povinností uložených tímto zákonem nebo na jeho základě.

Komunikačními činnostmi podle § 7 zákona o elektronických komunikacích jsou a) zajišťování sítí elektronických komunikací, b) poskytování služeb elektronických komunikací, c) provozování přístrojů.

Podle § 2 písm. n) citovaného zákona je službou elektronických komunikací služba obvykle poskytovaná za úplatu, která spočívá zcela nebo převážně v přenosu signálů po sítích elektronických komunikací, včetně telekomunikačních služeb a přenosových služeb v sítích používaných pro rozhlasové a televizní vysílání a v sítích kabelové televize, s výjimkou služeb, které nabízejí obsah prostřednictvím sítí a služeb elektronických komunikací nebo vykonávají redakční dohled nad obsahem přenášených sítěmi a poskytovanými službami elektronických komunikací; nezahrnuje služby informační společnosti, které nespočívají zcela nebo převážně v přenosu signálů po sítích elektronických komunikací.

V posuzovaném případě je proto nutné rozlišit, za jaké porušení povinnosti nárok na smluvní pokutu vznikl. Pokud by se jednalo o porušení povinnosti vyplývající ze smlouvy mezi osobou vykonávající komunikační činnost a účastníkem, ve které si tyto subjekty dohodly smluvní pokutu pro případ, že účastník neuhradí cenu za poskytnutou službu, pak by k rozhodování o smluvní pokutě byl příslušný Český telekomunikační úřad. Neuhrazení ceny za poskytnuté služby je porušením zákona o elektronických komunikacích a nárok na smluvní pokutu s tímto porušením přímo souvisí. V tomto případě by zvláštní senát potvrdil názor okresního soudu, tedy že je k rozhodování příslušný správní orgán.

Předmětem řízení v této věci je však smluvní pokuta za porušení povinnosti vrátit vypůjčené zařízení. Výpůjčka věci je soukromoprávním vztahem a příslušný k rozhodování o smluvní pokutě plynoucí z porušení povinností vztahujících se k výpůjčce je tedy soud. Obdobnou otázkou se již zvláštní senát zabýval v usnesení ze dne 13. 10. 2005, čj. Konf 99/2004 - 5 (publikováno ve Sb. NSS 1478/2008): „*Spor o nároky plynoucí z porušení povinnosti vypůjčitele vrátit zařízení sloužící k přijímání signálu digitálního satelitního vysílání, které mu osoba vykonávající komunikační činnost coby půjčitel předala v návaznosti na uzavření smlouvy o poskytování služby elektronických komunikací, není sporem týkajícím se povinností uložených zákonem č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích, nebo na jeho základě, o němž by měl rozhodovat Český telekomunikační úřad (§ 129 odst. 1 tohoto zákona), nýbrž sporem vyplývajícím ze soukromoprávního vztahu. Rozhodnout o takovém sporu proto přísluší soudu (§ 7 odst. 1 o. s. ř.)*“.

Nelze zpochybnit, že bez zapůjčeného zařízení by nebylo možné služby na základě zákona o elektronických komunikacích provozovat. To ovšem z výpůjčky nečiní službu elektronických komunikací.

Přestože k výpůjčce došlo v souvislosti s uzavřením smlouvy o poskytování služby elektronických komunikací, rozhodování o smluvní pokutě vyplývající z porušení povinnosti vrátit vypůjčené zařízení zákon o elektronických komunikacích nesvěřuje Českému telekomunikačnímu úřadu. Tato věc tedy patří do příslušnosti soudů. Proto zvláštní senát vyslovil, že příslušný k rozhodování o zaplacení 12 000 Kč s příslušenstvím je soud.

Zvláštní senát podle § 5 odst. 3 zákona č. 131/2002 Sb. zruší rozhodnutí, kterým strana kompetenčního sporu popřela svou pravomoc o věci rozhodovat, ačkoliv podle rozhodnutí zvláštního senátu je vydání rozhodnutí ve věci uvedené v návrhu na zahájení řízení v její pravomoci. Dalším výrokem proto zvláštní senát zrušil usnesení Okresního soudu v Karlových Varech ze dne 2. 2. 2011, čj. 18 C 9/2011 - 23.

Pravomocné rozhodnutí zvláštního senátu je podle § 5 odst. 5 zákona č. 131/2002 Sb. závazné pro strany kompetenčního sporu, účastníky řízení, v němž spor vznikl, pro správní orgány [§ 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s.] i soudy. Dále bude tedy Okresní soud v Karlových Varech pokračovat v původním řízení o podané žalobě.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 27. července 2011

JUDr. Pavel Vrcha
předseda zvláštního senátu